

NUOMONĖS

REGIONŲ KOMITETAS

118-OJI PLENARINĖ SESIJA, 2016 M. BIRŽELIO 15–16 D.

Europos regionų komiteto nuomonė – Plienas. Tvarių darbo vietų ir ekonomikos augimo Europoje apsauga

(2017/C 017/04)

Pranešėja:	Isolde RIES (DE/PES), Saro krašto Landtago pirmininko pirmoji pavaduotoja
Pamatinis dokumentas:	Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Regionų komitetui ir Europos investiciniam bankui „Plienas. Tvarių darbo vietų ir ekonomikos augimo Europoje apsauga“
	COM(2016) 155 <i>final</i>

BENDROSIOS PASTABOS

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS,

Europos Sąjungos plieno sektoriaus reikšmė ir bendrosios sąlygos

1. pabrėžia, kad ES plieno sektoriaus reikšmė Europos integracijos procesui buvo ir tebėra labai didelė ir jis yra svarbus gerovės, pridėtinės vertės, investicijų ir užimtumo Europoje pagrindas. Plieno sektorius – tai 330 000 darbuotojų ir 500 gamyklų 23 valstybėse narėse – yra vienas iš pagrindinių strateginių ES sektorių. 2014 m. sektoriuje buvo pagaminta apie 169 mln. tonų plieno, t. y. 10 % visos pasaulinės produkcijos, o jo bendra apyvarta siekė 166 mlrd. EUR, tai – 1,3 % ES bendrojo vidaus produkto;
2. atkreipia dėmesį į tai, kad nepaisant pastaraisiais dešimtmečiais sumažėjusios gamybos apimties ir prarastų darbo vietų, plieno pramonė išlieka svarbiu veiksmu siekiant Europos reindustrializacijos. 2014 m. sausio 22 d. Komisijos komunikate „Dėl Europos pramonės atgimimo“ iškeltą tikslą iki 2020 m. pramonės indėlį į bendrąjį vidaus produktą padidinti iki 20 % įmanoma pasiekti tik išlaikant konkurencingą plieno sektorių;
3. atkreipia dėmesį į glaudžias ekonomines plieno pramonės ir pradinės bei galutinės grandžių sektorių sąsajas. Kartu su žaliavų ir medžiagų tiekėjais, kaip antai kasybos, energetikos, transporto ir paslaugų įmonės, bei pirkėjais, kaip antai metalo pramonė, transporto priemonių gamyba, inžinerija ir statybos pramonė, plieno sektorius sudaro plačius pridėtinės vertės tinklus ir klasterius;
4. tvirtai pabrėžia, kad plieno pramonės vystymasis ateityje turės tiesioginį ir netiesioginį poveikį regioninei ir vietos plėtrai, o konkurencinga ir tvari plieno pramonė yra ekonomikos atgaivinimo ir augimo procesų daugybėje Europos regionų sąlyga; nurodo, kad plieno sektorius yra ir svarbus netiesioginio užimtumo šaltinis, nes jam tenka reikšmingas vaidmuo daugelyje kitų pramonės sektorių;
5. atkreipia dėmesį į aplinkybę, kad Europos plieno pramonė yra neatsiejama tarptautinių žaliavų, pirkimų ir pardavimo rinkų dalis, todėl yra priklausoma nuo sąžiningų konkurencijos sąlygų;
6. pabrėžia, kad plieno pramonės įmonės *per se* yra imlios energijai ir energijos sąnaudos sudaro apie 40 % eksploatavimo sąnaudų. Todėl šis pramonės sektorius yra priklausomas nuo pigios energijos tiekimo ir nuo tiekimo saugumo;

7. pabrėžia plieno pramonės indėlį į tolesnę energetikos pertvarką ir kovą su klimato kaita. Be naujoviškų plieno gaminių neapsieinama, pavyzdžiui, statant vėjo jėgaines ir didelio galingumo elektrines bei gaminant elektrines transporto priemones. Nors plieno pramonė išmeta didelį CO₂ kiekį, naujoviškas plienas sutaupo šešis kartus daugiau CO₂, nei generuojama jo gamybos metu;
8. primena, kad plieno pramonė yra strategiškai svarbi kuriant geležinkelių infrastruktūrą visame Europos žemyne ir atlieka svarbų vaidmenį tiesiant vietos geležinkelių tinklus, kurie yra tinkamas sprendimas mažinti kelių transporto spūstis ypač siekiant gerinti gyvenimo ir aplinkos kokybę didmiesčių zonose;
9. pabrėžia, kad Europoje įsisteigę plieno gamintojai turi gaminti kuo ekonomiškiau ir efektyviau naudodami išteklius ir nuolat investuodami taikyti naujausias technologijas. Ilgalaikis konkurencingumas priklauso ir nuo jų gebėjimų sukurti pažangias technologijas tokiose srityse, kaip antai, energijos vartojimo efektyvumas. Tačiau ne mažiau svarbu tai, kad ES ir jos valstybės narės savo sprendimuose visada atsižvelgtų į poveikį nacionaliniam ir tarptautiniam plieno sektoriaus konkurencingumui ir įvertintų ilgalaikį ekonominį poveikį;
10. pažymi, kad, norėdama išlikti, plieno pramonė ir toliau turi stengtis įrodyti, jog – diegdama inovacijas ir tausodama aplinką – yra pasiruošusi įveikti ateities iššūkius. Tokios pastangos yra, pavyzdžiui, aktyvus indėlis į aplinkos apsaugą ir kovą su klimato kaita, taip pat nuoseklus techninių standartų laikymasis aplinkos apsaugos ir kovos su klimato kaita politikos srityje darant reinvesticijas;
11. pabrėžia, kad Europos plieno pramonėje taikomi aukšti socialiniai standartai ir dedamos pastangos kovos su klimato kaita ir aplinkos apsaugos srityje;
12. pažymi, kad antrinis plieno perdirbimas – tai žaliavų ir energijos taupymas, išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimas ir žiedinės ekonomikos stiprinimas. Ypač reikia pabrėžti, kad plieną galima 100 % perdirbti. Reikėtų toliau didinti plieno pakartotinį naudojimą ir perdirbimą siekiant konkurencingos ir tvarios žiedinės ekonomikos tikslo ir atsižvelgiant į tai, kad ES prekybos metalo laužu balansas yra teigiamas. Be to, naujų plieno rūšių, geležies lydymo, liejimo ir gamybos technologijų kūrimas turi didžiulį rinkos potencialą;
13. pabrėžia, kad Europos plieno pramonėje taikant moderniausias technologijas ir pritraukiant aukštos kvalifikacijos specialistus pasiekiami puikūs plieno gamybos rezultatai, o didžiausias dėmesys skiriamas į klientų poreikius nukreiptiems moksliniams tyrimams ir gaminių kūrimui. Naujoviškų ir kokybiškų gaminių kūrimas padeda užtikrinti ir didinti įmonių konkurencingumą;
14. patvirtina, kad moderni plieno gamyba labai priklauso nuo aukštos kvalifikacijos darbo jėgos ugdymo, gebančių rasti perspektyvių sprendimų; nurodo, kad Naujų įgūdžių darbotvarkėje bus siekiama nenutrūkstamų investicijų į žmones, įskaitant perkvalifikavimo ir kvalifikacijos kėlimo priemones. Tai bus naudinga daugeliui ekonomikos sektorių, įskaitant plieno pramonę;
15. remia Europos plieno pramonės pastangas užtikrinti daugiau lygių galimybių visiems darbuotojams. Per pastaruosius dešimt metų plieno sektoriuje dirbančių moterų skaičius išaugo ir dabar siekia 6–25 %, priklausomai nuo atitinkamos pozicijos ir ES valstybės narės. Plieno įmonės įvairiose valstybėse narėse per pastaruosius dvejus metus taip pat ėmėsi iniciatyvų, skirtų pritraukti moteris į plieno sektorių;
16. pažymi, kad sveikatos ir saugos aspektu ES plieno pramonė yra tarp lyderių, joje taikomi pasaulyje griežčiausi sveikatos darbe standartai. ES lygmeniu išsamiai diskutuojama apie keitimąsi geriausia praktika darbuotojų saugos ir sveikatos srityje. ES plieno pramonės sektorius taip pat dalyvauja intensyviame socialiniame ES lygmens dialoge;
17. pabrėžia, kad skaitmeniniai įgūdžiai ir technologijos turi būti labiau įtraukiami į mokymą ir profesinį rengimą, o ypač į pameistrystę, ir akcentuoja, kad dėl gamybos procesų skaitmeninimo ir dėl to sudėtingesnių užduočių reikalingi aukštesnės kvalifikacijos darbuotojai ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ CDR 1319/2014 Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Pokyčiams ir restruktūrizavimui numatyti skirta ES kokybės sistema“.

18. pabrėžia, kad dėl gamybos procesų skaitmeninimo ir dėl to sudėtingesnių užduočių reikalingi didesni darbuotojų gebėjimai abstrahuoti ir spręsti problemas. Darbuotojai taip pat turi gebėti patys organizuoti darbą ir turėti puikius tarpdalykinius, savarankiško sprendimų priėmimo ir komunikavimo įgūdžius;

19. atkreipia dėmesį į tai, kad pasauliniai pertekliniai pajėgumai, mažų kainų periodai, didelės energijos kainos ir energijos ištekliams taikomi mokesčiai ir rinkliavos, būsima ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos reforma, taip pat konkurenciją iškraipanti ne ES plieno gamintojų dempingo praktika tampa didžiule našta Europai kaip plieno gamybos vietai. Neapdoroto plieno gamyba Europoje ir Europos plieno sektoriaus dalis pasaulinėje rinkoje mažėja, dėl to vyksta įmonių ir darbuotojų prisitaikymo procesai;

20. susirūpinęs atkreipia dėmesį į pražūtingas socialines ir ekonomines gamyklų uždarymo arba mažėjančios plieno ir geležies gamybos pasekmes vietos ir regionų bendruomenėms ir į priemones, kurių prireiks remiant šių bendruomenių atsigavimą ir klestėjimą;

21. mano, kad Europos plieno pramonės ateities strategija yra prasminga ir tikslinga. Ją rengiant būtina į balsavimo ir sprendimų priėmimo procesus įtraukti regionų ir vietos valdžios institucijas ir atsižvelgti į atitinkamas vietos sąlygas ir įmonių specializaciją;

22. mano, kad ES pramonės politika turi būti grindžiama plieno pramonės konkurencingumo siekais ir konkurencingomis bendrosiomis sąlygomis, kad ją įgyvendinant būtų galima ilguoju laikotarpiu užtikrinti ir plėsti esamas plieno gamyklas ir darbo vietas;

23. panašiai kaip ir Komisija savo Energetikos veiksmų plane iki 2050 m. mano, kad energetikos sektoriaus CO₂ išmetamųjų dujų kiekio mažinimas ir scenarijus numatant didelę atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį ilguoju laikotarpiu gali kainuoti mažiau nei tęsiant dabartinę politiką, ir kad išlaidos branduolinei energijai ir energijai iš iškastinio kuro laikui bėgant greičiausiai augs toliau, kai tuo tarpu su atsinaujinančiųjų išteklių energija susijusios išlaidos gali mažėti; kartu supranta valstybių narių siekį numatyti tinkamą kompensaciją tarptautiniu mastu konkuruojančiai plieno pramonei, kuriai dėl atsinaujinančiųjų energijos išteklių plėtros tenka neproporcingai didelė finansinė našta; vis dėlto ragina Europos lygmenį užtikrinti, kad nacionaliniai kompensavimo mechanizmai, visų pirma pagalbos srityje, neiškreiptų konkurencijos ES vidaus rinkoje;

24. atkreipia dėmesį į tai, kad būtina padėti nuo plieno priklausančioms bendrijoms plėsti savo ekonomiką prieš pradėdant taikyti restruktūrizavimo priemones; įvairinant vietos ekonomikos struktūrą reikėtų pirmiausia siekti tvrios pramonės ir paslaugų sinergijos, be to, ši procesą būtų galima skatinti ir mokesčių paskatomis;

ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos reforma

25. palankiai vertina tai, kad Europos Vadovų Taryba savo 2014 m. spalio 23 ir 24 d. išvadose stengiasi rasti išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo tikslų ir Europos pramonės konkurencingumo užtikrinimo pusiausvyrą;

26. tačiau atkreipia dėmesį į tai, kad dėl Europos Vadovų Tarybos sprendimo metinį koeficientą, kurį taikant mažinamas didžiausias leidžiamas išmetamųjų teršalų kiekis, nuo trečiuoju prekybos laikotarpiu, t. y. 2013–2020 m., esamų 1,74 % padidinti iki 2,2 % ketvirtuoju prekybos laikotarpiu, t. y. 2021–2030 m., nepaisant tolesnio nemokamų apyvartinių taršos leidimų skyrimo pagal kriterijus, gali atsirasti reikšmingas leidimų trūkumas, o tai plieno sektoriui būtų papildoma našta, kurios nepatiria konkurentai apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje nedalyvaujančiose valstybėse;

27. mano, kad itin svarbu sukurti apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą pasauliniu mastu, siekiant užtikrinti Europos įmonių konkurencingumą ir išvengti anglies dioksido nutekėjimo, kad būtų užkirstas kelias toliau didinti apyvartinių taršos leidimų pardavimą aukcionuose. Papildomos garantijos galėtų būti suderinti kompensavimo mechanizmai netiesioginėms išlaidoms (pvz., elektros energijos) arba lyginamieji indeksai, pagrįsti tiksliais ir naujausiais duomenimis;

28. atsižvelgdamas į tai taip pat pažymi, kad plieno pramonėje ketui taikomas leidimų skyrimo kriterijus jau 2013–2020 m. trečiuoju prekybos laikotarpiu yra apie 10 % mažesnis už fizines ir technines galimybes; be to, aglomerato rodiklis (angl. Sinter-Benchmark) nustatytas netinkamai, nes jis apima granuliuojamą gamyklą. Paskirstymas turi būti grindžiamas faktinėmis aplinkybėmis visapusiškai atsižvelgiant į elektros energijos gamybą iš plieno pramonės liekamųjų dujų ir atitinkamai priderintas prie techninės pažangos. Kartu būtinas aktyvus leidimų paskirstymas gamybos grandinėje;

29. palankiai vertina tai, kad Komisija savo *Pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB siekiant ekonomiškai efektyviai dar labiau sumažinti išmetamų teršalų kiekį ir paskatinti investicijas į mažo anglies dioksido kiekio technologijas*, pateikė ankstyvame etape prieš prasidedant ketvirtajam ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos laikotarpiui;

30. todėl tikisi, kad bus galima ankstyvame etape visoms suinteresuotosioms šalims užtikrinti aiškumą dėl būsimų ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos bendrųjų sąlygų;

31. mano, kad kartu būtina ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos reformą intensyviai koordinuoti ir apie ją diskutuoti su visomis suinteresuotosiomis šalimis;

32. vis dėlto susirūpinęs pažymi, kad Komisijos pasiūlyme dėl direktyvos nepakankamai atsižvelgiama į Europos Vadovų Tarybos siekį užtikrinti tarptautinį pramonės konkurencingumą, nes pagrindinė ir išlikimui grėsmę kelianti išlaidų našta tenka kaip tik Europos plieno pramonei;

33. todėl ragina per tolesnę teisėkūros procedūrą nuodugniai peržiūrėti pasiūlymą dėl direktyvos ir, išsaugant ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos veiksmingumą bei tinkamai paskirstant našta visiems ekonomikos sektoriams, visų pirma įtraukti šiuos reikalavimus:

- iš esmės panaikinti veiksmingiausiems įrenginiams tenkančią našta,
- toliau skatinti plėtoti jų techninę pažangą ir mažinti poveikį aplinkai nustatant realistinius ir techniniu bei ekonominiu aspektais įgyvendinamus kriterijus remiantis 10 % veiksmingiausių įrenginių,
- nustatant kriterijus, atsižvelgti į visą teršalų kiekį, kuris išmetamas iš liekamųjų dujų gaminant elektros energiją,
- atsisakyti bendro kriterijų mažinimo ir netaikyti pataisos faktoriaus,
- nepabloginti elektros energijos kainų kompensavimo energijai imliems sektoriams ir numatyti galimybę kompensuoti visas netiesiogines sąnaudas, tačiau Europos lygmeniu reikėtų nustatyti bent bazinius kriterijus siekiant Europos Sąjungos bendrojoje rinkoje išvengti konkurencijos iškreipimo,
- įtraukti energijai imlios pramonės pirminius produktus į nuostatas dėl gamybos perkėlimo į užsienį,
- skiriamų leidimų skaičių koreguoti pagal kintantį gamybos lygį;

34. mano, kad būtina kompensuoti visas į elektros energijos kainą įtrauktas su išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiu susijusias sąnaudas, siekiant išvengti galimo anglies dioksido nutekėjimo. Kadangi kol kas šis kompensavimas valstybėse narėse gali būti skirtingas, neatmestinas konkurencijos iškreipimas. Todėl Europos Komisija turėtų apsvarstyti, ar ateityje kompensavimas turėtų būti suvienodintas arba vykdomas ES lygmeniu;

35. labai palankiai vertina tai, kad pasaulio bendruomenė per Paryžiuje vykusią klimato kaitos konferenciją visuotiniame susitarime pirmą kartą tarptautiniu lygmeniu įsipareigojo siekti tikslo, kad atšilimas planetoje būtų mažesnis negu 2 laipsniai Celsijaus, ir ketina dėti rimtas pastangas, kad temperatūra pasaulyje nepadidėtų daugiau kaip 1,5 laipsnio Celsijaus. Pagrindinė idėja – antroje šio šimtmečio pusėje pasaulyje pasiekti šiltnamio efektą sukeliančių dujų neutralumą – dar turi būti sukonkretinta, atsižvelgiant į šio proceso poveikį gamybos pramonės vystymuisi. Galimybė tartis dėl pasaulinei ir ekonomiškai apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemai taikytinų rinkos mechanizmų ir juos kurti reiškia galimybę ilguoju laikotarpiu sumažinti kovos su klimato kaita nulemtą konkurencijos iškreipimą arba jo išvengti;

ES išorės prekyba

36. supranta, kad nevienodos sąlygos, nesąžininga ne ES įmonių užsienio prekybos praktika ir nevienoda ne ES valstybių užsienio prekybos politika yra rimta grėsmė Europos plieno pramonei;

37. todėl mano, kad ES išorės prekybos politika, įskaitant jos prekybos apsaugos priemones, yra būtina tarptautinio Europos plieno pramonės konkurencingumo užtikrinimo priemonė ir pritaria Europos Parlamento raginimui dėl bendros ES prekybos apsaugos priemonių reformos, kad iš ES sistemos būtų pašalinti vadinamieji „PPO + elementai“ ir pirmiausia ES pramonei būtų užtikrintos tokios pačios sąlygos kaip ir Kinijai ⁽²⁾;

38. susirūpinęs pažymi, kad šiuo metu pasaulio plieno pramonė turi 452 mln. tonų perteklinių pajėgumų, ir kad būtent dėl Kinijos plieno pramonės perteklinių pajėgumų gaminiai į ES neretai importuojami – taip pat ir per trečiąsias šalis – dempingo kainomis ir, ES nesiimant veiksmingų atsakomųjų prekybos politikos priemonių, tai kelia tiesioginę ir netiesioginę grėsmę visos Europos plieno pramonės ir daugybės darbo vietų išlikimui;

39. prašo nustatyti trečiosioms šalims skirtą mechanizmą, kuris leistų kontroliuoti, kaip paskirties šalyse veikia antrinių žaliavų (metalo laužo) tvarkymo įrenginiai, siekiant išvengti eksporto į trečiąsias šalis, kuriose atliekų apdorojimas neatitinka aplinkos reikalavimų;

40. ragina ES institucijas leisti Komisijai taikyti nestandartinę metodiką atliekant antidempingo ir antisubsidijų tyrimus dėl Kinijos importo pagal Kinijos PPO protokolo 15 skirsnį, kol Kinija atitiks visus penkis ES kriterijus, pagal kuriuos ji gali būti laikoma rinkos ekonomikos šalimi. Be to, su dideliu susirūpinimu atkreipia dėmesį į tai, kad, jei 2016 m. gruodžio mėn. Kinijos Liaudies Respublikai bus suteiktas rinkos ekonomikos statusas, veiksmingos antidempingo priemonės dėl tuomet pasikeisiančio dempingo skirtumų apskaičiavimo metodo taps beveik neįmanomos. Taip pat pabrėžia, kad nėra jokio reikalavimo, kad PPO narės automatiškai suteiktų Kinijai RES 2016 m.;

41. atsižvelgdamas į tai primena, kad šiuo metu Kinija atitinka tik vieną iš penkių ES taikomų rinkos ekonomikos statuso suteikimo kriterijų. Tarp techninių kriterijų yra šie reikalavimai: verslo sprendimai turi būti priimami atsižvelgiant į rinkos sąlygas, įmonių apskaita turi būti vykdoma pagal tarptautinius apskaitos standartus, įmonių gamybos sąnaudos ir finansinė padėtis negali būti labai iškreipiamos dėl ankstesnės ne rinkos ekonomikos sistemos, turi būti priimti nuosavybės ir nemokumo teisės aktai, turi būti užtikrinamas įmonių valdymui reikalingas teisinis tikrumas ir stabilumas, valiutos turi būti perskaičiuojamos pagal rinkos kursą;

42. todėl ragina Komisiją, prieš atliekant rinkos ekonomikos statuso suteikimo Kinijai ekonominio ir socialinio poveikio tyrimą, palaukti suinteresuotųjų ekonominės veiklos vykdytojų nuomonės ir, prieš priimant sprendimą dėl rinkos ekonomikos statuso, savo poziciją stengtis glaudžiai derinti su kitomis svarbiomis Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) valstybėmis narėmis, kaip antai JAV;

43. ragina tuo atveju, jei rinkos ekonomikos statusas Kinijai bus suteiktas, kurti lygiavertes ir veiksmingas sąžiningos prekybos apsaugos priemones. Šiuo požiūriu taip pat reikėtų apsvarstyti sprendimą pagrindiniame antidempingo reglamente ne specialiai išvardyti ne rinkos ekonomikos šalis, o šiame reglamente numatyti joms skirtas bendras taisykles. Panašios šalies metodiką čia galėtų pakeisti kita metodika, o prievolė įrodyti rinkos ekonomikos egzistavimą ir toliau tektų ne rinkos ekonomikos šalims;

44. ragina tuo atveju, jei rinkos ekonomikos statusas Kinijai bus suteiktas, kurti lygiavertes ir veiksmingas sąžiningos prekybos apsaugos priemones;

45. palankiai vertina tai, kad 2016 m. vasario mėn. Komisija nustatė laikinuosius antidempingo muitus iš Rusijos ir Kinijos importuojamiems šaltai valcuotiems plokščiems plieno gaminiams;

⁽²⁾ Žr. 2016 m. gegužės 12 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Kinijos rinkos ekonomikos statuso (2016/2667 (RSP)).

46. tačiau apgailėstauja, kad Komisija Kinijos plieno gaminiams pritaikė vadinamąją mažesniojo muito taisyklę ir nustatė tokius laikinuosius antidempingo muitus, kurie yra mažesni už apskaičiuotus dempingo skirtumus;
47. mano, kad šios taisyklės taikymas reišia per mažą Europos plieno pramonės konkurencingumo apsaugą;
48. primena, kad pagal PPO nuostatas tokios taisyklės taikyti neprivaloma ir kiti regionai, pavyzdžiui, JAV, jos ir netaiko;
49. todėl mano, kad reformuojant prekybos apsaugos priemones svarbu panaikinti „mažesniojo muito taisyklę“, ypač esant pertekliniams pajėgumams;
50. palankiai vertina tai, kad Europos Komisija, kaip paskelbta 2016 m. balandžio 28 d. priimtame veiksmų plane, turi (vėl) pradėti taikyti išankstinės priežiūros sistemą plieno produktų importui į ES, pagal kurią bus reikalaujama importo licencijos importuoti plieno gaminius į ES, kuri padėtų numatyti trumpalaikius rinkos pokyčius ir padėtų Komisijai tinkamai spręsti nesąžiningo importo problemą, suteikiant galimybę inicijuoti bylas, kai importo tendencijos gali pakenkti Sąjungos gamintojams;
51. palankiai vertina Komisijos siekį – jo išraiška yra jau įsigaliojusios plieno gaminiams taikomos ES prekybos apsaugos priemonės – padėti įtvirtinti sąžiningos tarptautinės konkurencijos taisykles ir taip prisidėti prie Europos plieno pramonės konkurencingumo užtikrinimo;
52. tačiau taip pat mano, kad ES antidempingo procedūros, visų pirma palyginti su kitų PPO valstybių narių procedūromis, yra per ilgos, dėl to Europos plieno pramonės konkurencingumo apsauga tampa ne tokia veiksminga;
53. todėl ragina taip pat apsvarstyti galimybę paspartinti ES antidempingo procedūrą, jei ir kai bus atliekama ES prekybos apsaugos priemonių reforma;
54. remia Komisijos pastangas tarptautiniu lygmeniu dialoguose ir derybose siekti spartesnio visame pasaulyje vienu konkurencijos sąlygų klausimo sprendimo;
55. tikisi, kad Taryba į kiekvieną naują laisvosios prekybos susitarimą (LPS) įtrauks skyrius dėl energijos ir žaliavų;
56. ragina Komisiją įtraukti RK, kuris instituciniu lygmeniu atstovauja Europos vietos ir regionų valdžios institucijoms, į nuo 2015 m. gegužės mėn. egzistuojančią aukšto lygio energijai imlios pramonės grupę, siekiant užtikrinti, kad suinteresuotieji subjektai, kuriems jau atstovaujama, atsižvelgtų į vietos ir regionų lygmens interesus ir potencialą;

Papildomos ES plieno sektoriaus konkurencingumo užtikrinimo priemonės

57. patvirtina, kad atitinkamos ES paramos investicijoms į naują įrangą, mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą, kvalifikacijos kėlimą ir tęstinį mokymą programos gali iš esmės prisidėti prie konkurencingumo užtikrinimo, aplinkos apsaugos ir kovos su klimato kaita standartų laikymosi ir darbuotojų teisių įgyvendinimo plieno sektoriuje;
58. atkreipia dėmesį į http://ec.europa.eu/research/industrial_technologies/rfcs_en.html Anglių ir plieno mokslinių tyrimų fondo (APMTF) ir Europos struktūrinių ir investicijų fondų (ESI fondai), taip pat Europos strateginių investicijų fondo (ESIF), kurių ištekliais galima remti mokslinių tyrimų ir inovacijų projektus plieno sektoriuje, be kita ko užtikrinant galimą jų sinergiją ir veiksmų koordinavimą, tikslus. Tačiau atkreipia dėmesį į ribotas ESIF galimybes plieno sektoriuje, nes rinkos sąlygos negali užtikrinti pakankamos investicijų grąžos esant dabartinėms žemoms plieno kainoms. Regionų ir vietos valdžios institucijų bendradarbiavimas, kai plieno pramonei teikiami prioritetai, atsižvelgiant į griežtą ES valstybės pagalbos plieno sektoriui režimą, taip pat gali būti reikšmingas indėlis;
59. atkreipia dėmesį į tai, kokios svarbios viešosios investicijos, o ES lygmeniu – programos „Horizontas 2020“ lėšos, kalbant apie į ateitį nukreiptų inovacijų plieno sektoriuje skatinimą ir sektoriaus ekologinio veiksmingumo ir energijos vartojimo efektyvumo gerinimą;
60. atsižvelgiant į plieno sektoriaus išskirtinį pobūdį ir būtinybę vykdyti jam skirtus mokslinius tyrimus ir struktūrinius veiksmus, norėtų, kad atliekant programos „Horizontas 2020“ mokslinių tyrimų projektų vertinimą būtų skiriama daugiau dėmesio tiems projektams, kuriuose numatyta Europos partnerystė ir struktūrinių fondų ištekliai siekiant veiksmingiau susieti įvairias Europos programas;

61. pabrėžia, kad svarbu užtikrinti darbo jėgos kvalifikaciją ir užimtumo lygį siekiant konkurencingesnės ES plieno pramonės ir, restruktūrizuojant pramonę, atsižvelgti į Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo reikšmę socialinės paramos priemonėms galimo darbuotojų mažinimo atveju, nes susidarius tokiais padėčiais, kai vienintelė įmonė (įskaitant tiekėjus ir vartotojų grandies bendroves) atleidžia daugiau kaip 500 darbuotojų arba viename ar kelete kaimyninių regionų darbą praranda daug vienintelės pramonės šakos darbuotojų, iš šio fondo projektams, kurie atleistiems darbuotojams padeda rasti naują darbą arba įsteigti savo įmonę, galima gauti iki 60 % jų sąnaudų; tačiau abejoja, ar iššūkiams atremti pakaks 2014–2020 m. laikotarpiu numatyto maksimalaus 150 mln. EUR metinio biudžeto;
62. pabrėžia, kad patirties ir žinių perdavimas naujoms darbuotojų kartoms ES plieno sektoriuje jau yra labai svarbus, o darbuotojų gebėjimus ir pramoninę praktinę patirtį reikėtų stiprinti tikslingomis mokymo bei tęstinio mokymo priemonėmis;
63. mano, kad visose plieno pramonės gamybos vietose būtina sukurti ir plėsti efektyvaus išteklių naudojimo žiedinės ekonomikos sistemas, kad naudojant daugiau šalutinių produktų ir perdirbto plieno būtų galima didinti gamyklų konkurencingumą ir, atsižvelgiant į pramonės simbiozės iniciatyvas, numatytas Komisijos veiksmų plane dėl žiedinės ekonomikos, plačiau naudoti plieno apdorojimo procese susidariusias atliekas.

Briuselis, 2016 m. birželio 15 d.

*Europos regionų komiteto
pirmininkas*

Markku MARKKULA
